

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-23 ta' Ottubru, 2009

Citazzjoni Numru. 185/2008

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ipprezentat fit-28 ta' April 2008 li permezz tiegħu l-attur ippremetta:

1. Illi l-kontendenti żżewġu fid-29 ta' Settembru 1991, fil-Knisja Episkopali ta' San Ġwann, skond kopja taċ-Ċertifikat taż-żwieġ hawn anness, esebit u mmarkat bħala Dok. A;

2. Illi l-kontendenti isseparaw fl-10 ta' Ottubru 2007 permezz ta' kuntratt in atti Nutar Dottor Rachel Busuttil li jgħib in-numru progressiv 18302/07;

3. Illi dan iż-żwieġ huwa vizzjat minħabba difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u l-obbligi tagħha, u esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew ta' element fundamentali tiegħu imputabbli unikament lill-partijiet, *ai termini* tal-Artikolu 19(1)(d), u (f) tal-Kapitolu tal-Liġijiet ta' Malta;

Tgħid il-konvenuta għaliex dina l-Onorabbli Qorti m'għandhiex:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi li ż-żwieġ celebrat bejn il-kontendenti huwa null u bla ebda effett fil-Liġi *ai termini* tal-Artikolu 19 (1) (d), u (f) tal-Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta' Malta.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuta li minn issa hija ngunta għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-attur u l-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata, ppreżentata fit-30 ta' Mejju 2008, li permezz tagħha l-konvenuta eċċepiet bir-rispett:

1. Illi l-eċċipjenti taqbel illi ż-żwieġ tagħha mar-rikorrent huwa null pero' mhux minħabba raġunijiet imputabbli lilha;

2. Illi l-eċċipjenti taqbel illi ż-żwieġ tagħha mar-rikorrent huwa null minħabba li l-kunsens tar-rikorrenti żewġha kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija psikoloġika serja li tagħmilha mpossibbli għalih li jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

3. Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, l-eċċipjenti taqbel illi ż-żwieġ tagħha mar-rikorrent huwa null minħabba li l-kunsens tar-rikorrent inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew ta' xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa;

4. Illi ukoll mingħajr preġudizzju għas-suespost, l-eċċipjenti temmen li l-kunsens tar-rikorrent żewġha kien vizzjat minħabba simulazzjoni da parti tiegħu li f'moħħu kellu dejjem lill-*ex girlfriend* tiegħu, ċertu *omissis*, illum mejta, li apparti l-esponenti kellha *per forza* tattendi miegħu l-funeral tal-imsemmija *ex-girlfriend*, tant żewġha kien iffissat fuqha, li baqa' jsemmiha matul il-ħajja konjugali mal-esponenti, anzi saħansitra kien ta' spiss ukoll jitkellem ma' *omissis nonostante* li ilha mejta, peress li skond hu, kien aktar komdu jgħix fil-passat mal-imsemmija *ex-girlfriend*, liema aġir fixkel serjament il-ħajja miżżewġa tagħhom;

5. Illi l-esponenti m'għandhiex tbatlha l-ispejjeż tal-kawża odjerna *stante* li ż-żwieġ tagħha mar-rikorrent huwa null għal raġunijiet attribwibbli biss lir-rikorrent kif ser jiġi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża aktar u aktar meta l-esponenti temmen li l-intenzjoni aħħarija tar-rikorrenti hija li jżżewweġ lil xi waħda mill-*girlfriends* ta' nazzjonalita' Russa li huwa jiffrekwenta;

6. Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-konvenut u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali;

Rat l-affidavits tal-partijiet u tax-xhieda prodotti minnhom;

Semgħet ix-xhieda l-oħra;

Rat il-verbal tas-seduta tas-26 ta' Ġunju 2009 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fid-29 ta' Settembru 1991, bażi tal-artikolu 19 (1) (d) u (f), tal-Kap 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenuta mhux tikkontesta t-talba iżda qed tgħid illi l-annullament għandu jingħata għal raġunijiet imputabbli lill-attur stess.

Kif pero' dejjem irritenew il-Qrati "*F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kollizzjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kapriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju.*" (**Anna Tonna vs Alexander Tonna**" deċiża mill-Qorti tal-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

L-artikolu ċitat mill-attur jirrigwardja:

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew xi wieħed mill-elementi essenzjali tiegħu;

Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża "**Joseph Zammit vs Bernardette Zammit**" (27 ta' Jannar 2006) ;

"Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u ċioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijiet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u ċioe' li ż-żwieġ huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega."

Il-kawżali tal-attrici hija waħda u ċioe' n-nuqqas ta' diskrezzjoni. Fil-kawża “**Nicholas Agius vs Rita Agius**” (25 ta' Mejju, 1995) intqal illi: *“B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita’; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta f'it jew a dirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kuncett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.”* F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi “**Angela Spiteri vs Joseph Spiteri**” (4 ta' Novembru, 1994), “**Robert Attard vs Josephine Attard**” (18 ta' Ottubru, 1995) u “**Janet Portelli vs Victor Portelli**” (14 ta' Awissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet “**Mario Mizzi vs Maris Mizzi**” (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li: *“Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju jrid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi nterni li jkunu neħnew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.”*

L-attur jammetti li r-relazzjoni tiegħu mal-attrici kienet dejjem affetwata minn relazzjoni li huwa kellu ma' ċerta *omissis* li sfortunatament mardet serjament u kienet ikkonvincietu li minħabba f'hekk ir-relazzjoni tagħhom ma kellhiex futur u li għalhekk temmew din ir-relazzjoni. Eventwalment iltaqa' mal-konvenuta u żżewġu fl-1991. Dan meta skond l-attur huwa ħass li kellu jħassar l-għerusija għaliex ma ħassux komdu jiżżewweġ iżda l-ġenituri tal-konvenuta kienu emigraw u imponewlhom jiżżewġu minħabba f'hekk biex *“ma jħallux għarajjes warajhom”*. Sa dakinhar tat-tieg xtaq iħassar iżda ma kellux il-kuraġġ jagħmel dan. L-imsemmija *omissis* mietet fl-1992 u mar il-funeral tagħha ma' martu. Jgħid li sakemm mietet kien għadu jittama li jerga' jispiċċa magħha. Jgħid li għalkemm it-tnejn li huma ippruvaw isalvaw iż-żwieġ qatt ma kien kuntent. Ħa parir ta' Fr. _____ li qallu li fil-

Kopja Informali ta' Sentenza

fehma tiegħu mhux talli kellhom jisseparaw iżda kellhom każ ta' annullament. Jammetti li għadu ossessionat b'*omissis*.

Il-konvenuta qalet li ltaqgħet mal-attur fl-1985 u kien qalilha li kien għarus lil *omissis* u li kienet telqitu għar-raġunijiet imsemmija. Iżżewġu fl-1991 u ftit wara l-attur sema' li kienet mietet *omissis* u marret il-funeral tagħha miegħu għaliex kien dispjaċut ħafna anke wara. Kellhom żewġ itfal iżda l-attur kien ikun depress ħafna u kien ikellem lil *omissis nonostante* l-fatt li kienet mejta. Kien jgħidilha biex tkun flok *omissis*. Fl-2004 l-attur ipprova jagħmel suwiċidju. Beda relazzjoni *tramite* l-internet ma' tfajla żagħżugħa Russa. L-attur beda anke jkun aggressiv magħha. Fl-2005 l-attur ikkometta ruħu l-Isptar Monte Karmeli.

Father _____ ppreżenta affidavit u anke xehed quddiem il-Qorti fejn spjega l-problema tal-attur u ċioe' li fil-fehma tax-xhud ried isib mara biex tissostitwixxi lil *omissis* li kienet l-unika mara li ħabb l-attur.

Il-Qorti minn dan kollu ma jibqagħlha ebda dubju li dak li tgħid il-konvenuta huwa eżatt u jikkorrispondi mal-verita'. Kien l-attur li kellu difett serju ta' diskrezzjoni u l-kunsens tiegħu kien serjament vizzjat meta żżewwiġha. Għalhekk jeżistu r-rekwisiti taħt is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi biex iż-żwieġ jiġi dikjarat null.

Għal dawn il-motivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partjiet fid-29 ta' Settembru 1991; l-ispejjeż ikunu a kariku tal-attur.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----